

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 13. júna 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Články 18, 21 a 165 ZFEÚ – Súťažný poriadok športového zväzu – Účasť amatérskeho športovca, ktorý má štátnu príslušnosť jedného členského štátu, na národných majstrovstvách iného členského štátu – Rozdielne zaobchádzanie na základe štátnej príslušnosti – Obmedzenie voľného pohybu“

Vo veci C-22/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Amtsgericht Darmstadt (Okresný súd Darmstadt, Nemecko) z 2. novembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 11. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

TopFit eV,

Daniele Biffi

proti

Deutscher Leichtathletikverband eV,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, J. Malenovský, C. G. Fernlund (spravodajca) a L. S. Rossi,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. decembra 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- TopFit eV a D. Biffi, v zastúpení: G. Kornisch, Rechtsanwalt,
- Deutscher Leichtathletikverband eV, v zastúpení: G. Engelbrecht, Rechtsanwalt,
- španielska vláda, v zastúpení: S. Jiménez García, splnomocnený zástupca,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer a I. Rubene, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. marca 2019

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 18, 21 a 165 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi TopFit eV a pánom Danielom Biffim na jednej strane a Deutscher Leichtathletikverband eV (Nemecký zväz ľahkej atletiky, ďalej len „DLV“) na strane druhej, ktorý sa týka podmienok účasti štátnych príslušníkov iných členských štátov na národných majstrovstvách v amatérskom športe v kategórii seniorov.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 165 ZFEÚ, ktorý sa nachádza v hlave XII Zmluvy o FEÚ, nazvanej „Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport“, vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. ...

Únia prispieva k podpore európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom zohľadňuje jeho osobitnú povahu, jeho štruktúry založené na dobrovoľnosti, ako aj jeho spoločenskú a vzdelávaciu úlohu.

2. Činnosť Únie sa zameriava na:

...

– rozvoj európskeho rozmeru v športe podporovaním spravodlivosti a otvorenosti pri športových súťažiach a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za šport, ako aj ochranou fyzickej a morálnej integrity športovcov, najmä mladých športovcov.“

Predpisy DLV

- 4 § 5.2.1 Deutsche Leichtathletikordnung (Nemecký súťažný poriadok ľahkej atletiky, ďalej len „atletický poriadok“) o práve zúčastniť sa na nemeckých pretekoch vo svojej verzii zo 17. júna 2016 stanovuje:

„Všetkých majstrovstiev sa v zásade môžu zúčastniť všetci atléti, ktorí majú nemeckú štátnu príslušnosť a platné právo štartu za nemecký klub alebo atletické združenie.“

- 5 Tento poriadok predtým obsahoval § 5.2.2, podľa ktorého mali právo zúčastniť sa na nemeckých majstrovstvách občania Únie, pokiaľ mali platné právo štartu za nemecký atletický klub alebo združenie a toto právo existovalo už aspoň jeden rok. Tento paragraf bol zrušený 17. júna 2016 a nebol nahradený.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 6 Pán Biffi je taliansky štátny príslušník, ktorý sa narodil v roku 1972 a od roku 2003 žije v Nemecku. Na amatérskej úrovni sa venuje behu na vzdialenosti 60 m, 100 m, 200 m a 400 m v kategórii seniorov (nad 35 rokov). Pán Biffi je členom TopFit, športového združenia so sídlom v Berlíne (Nemecko), a členom Berliner Leichtantik-Verband (Berlínsky zväz ľahkej atletiky), ktorý je sám členom DLV.
- 7 DLV zoskupuje všetky atletické zväzy, ktoré existujú na úrovni spolkových krajín. Organizuje národné majstrovstvá v atletike pre tri kategórie športovcov, ktorými sú mladí vo veku do 20 rokov, mladí špičkoví športovci a seniori.
- 8 Od roku 2012 sa pán Biffi, ktorý už nie je členom Talianskeho národného atletického zväzu, zúčastňoval na národných majstrovstvách seniorov v Nemecku.
- 9 Do 17. júna 2016 stanovoval § 5.2.2 atletického poriadku, že účasť na nemeckých majstrovstvách je otvorená pre občanov Únie, ktorí nemajú nemecké štátne občianstvo, ak mali právo štartu z dôvodu príslušnosti k nemeckému atletickému klubu alebo združeniu a toto právo existovalo už aspoň jeden rok.
- 10 K tomuto dátumu DLV zmenil tento poriadok tým, že zrušil predmetné ustanovenie. § 5 ods. 2 uvedeného poriadku už uvádza len štátnych príslušníkov a podľa usmernení DLV sú to teda športovci s nemeckou štátnou príslušnosťou, ktorí sa na národné majstrovstvá vyberajú v prvom rade.
- 11 Vnútroštátny súd uvádza, že DLV túto zmenu odôvodňuje tvrdením, že majster Nemecka by mal byť jedine športovec s nemeckou štátnou príslušnosťou, ktorý by mohol štartovať na majstrovstvách pod skratkou „GER“, ktorá odkazuje na slovo „Germany“, t. j. Nemecko. Pre seniorov nie je možné zaviesť výnimku z pravidiel, ktoré platia aj pre ostatné kategórie športovcov, t. j. pre mladých do 20 rokov a pre kategóriu špičkových športovcov.
- 12 Vo svojich písomných pripomienkach DLV uviedol spresnenia týkajúce sa týchto predpisov, ktorými vysvetlil, že cudzincom, ktorí majú právo zúčastniť sa z dôvodu príslušnosti ku klubu alebo združeniu športovcov na území DLV alebo z dôvodu príslušnosti k inému národnému zväzu, sa môže v odôvodnenom prípade udeliť právo zúčastniť sa bez umiestnenia, ak získajú na to príslušné povolenie pred dátumom uzávierky registrácií na predmetné športové podujatie. V takom prípade sa môžu zúčastniť iba na prvom kole pretekov v behu alebo na prvých troch pokusoch v technickej disciplíne.
- 13 TopFit zapísal pána Biffiho v seniorskej kategórii v disciplínach beh na 60 m, 200 m a 400 m na halové majstrovstvá Nemecka, ktoré sa konali 4. a 5. marca 2017 v Erfurte. DLV však túto registráciu zamietol, takže pán Biffi bol z majstrovstiev úplne vylúčený, zatiaľ čo spĺňal všetky podmienky účasti okrem podmienky štátnej príslušnosti. TopFit a pán Biffi neúspešne podali proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok na právnu komisiu zväzu.
- 14 V dňoch od 30. júna do 2. júla 2017 organizoval DLV v Zittau ďalšie majstrovstvá Nemecka pre seniorov, pričom pán Biffi dosiahol minimálny výkon potrebný na účasť na pretekoch v behu na 100 m, 200 m a 400 m. Keďže mal však pán Biffi právo zúčastniť sa na majstrovstvách Európy len „mimo umiestnenia“ alebo „bez umiestnenia“, podal spolu so združením TopFit na vnútroštátny súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju plnú účasť na týchto majstrovstvách. Tento návrh bol zamietnutý.
- 15 Pánovi Biffimu bola povolená účasť na týchto pretekoch, ale len čiastočne, to znamená bez možnosti umiestniť sa, či už išlo o preteky na čas, alebo o preteky zahŕňajúce finále, tak ako to bolo v disciplíne beh na 100 m, v rámci ktorej sa mohol zúčastniť len v kvalifikačných kolách bez možnosti postúpiť do finále.

- 16 Pán Biffi a TopFit preto podali na vnútroštátny súd návrh, aby sa pán Biffi mohol zúčastniť na budúcich nemeckých majstrovstvách v atletike seniorov a aby sa mohol na týchto pretekoch umiestniť. Tvrdia, že spĺňa všetky požiadavky DLV, najmä pokiaľ ide o výkon, okrem podmienky, ktorá sa týka nemeckej štátnej príslušnosti.
- 17 Vnútroštátny súd si kladie otázku, či takáto podmienka štátnej príslušnosti predstavuje neprípustnú diskrimináciu v rozpore s ustanoveniami Zmluvy.
- 18 Uvádza, že podľa DLV nie je atletický poriadok v rozpore s ustanoveniami Zmluvy, pretože predmetná športová činnosť nie je hospodárskou činnosťou, a teda nespadá do pôsobnosti práva Únie.
- 19 Hoci tento súd zdôrazňuje, že pán Biffi je seniorský športovec, ktorý napriek nezanedbateľným výkonom zostáva amatérskym športovcom, ktorý svojou účasťou na majstrovstvách nevykonáva žiadnu hospodársku činnosť, kladie si otázku, či sa právna úprava Únie v oblasti športu uplatní len pri výkone takejto činnosti. V tejto súvislosti uvádza, že právo Únie už v článku 165 ZFEÚ výslovne odkazuje na šport a právo občanov Únie zdržiavať sa v inom členskom štáte bez diskriminácie, ako vyplýva z článkov 18, 20 a 21 ZFEÚ, nezávisí od výkonu hospodárskej činnosti.
- 20 Hoci uvedený súd pripúšťa v danej veci pochybnosť, zastáva názor, že účasť na športových podujatiach jedného členského štátu by v zásade mala byť štátnym príslušníkom iných členských štátov povolená. Môžu sa síce uplatňovať výnimky, najmä ak ide o otázky titulov a národných majstrovstiev, ale obmedzenia by mali byť primerané a nemali by presahovať rámec toho, čo je absolútne nevyhnutné na zabezpečenie športovej súťaže.
- 21 Za týchto podmienok Amtsgericht Darmstadt (Okresný súd Darmstadt, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa články 18, 21 a 165 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že ustanovenie športového poriadku ľahkej atletiky, prijatého zväzom členského štátu, ktoré účasť na národných majstrovstvách podmieňuje štátnou príslušnosťou členského štátu, predstavuje neprípustnú diskrimináciu?
2. Majú sa články 18, 21 a 165 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že [športový] zväz členského štátu neprípustne diskriminuje amatérskych športovcov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu, tým, že im síce umožňuje účasť na národných majstrovstvách, ale štart im povoľuje iba ‚mimo umiestnenia‘ alebo ‚bez umiestnenia‘ a nepovoľuje im účasť na finálových behoch a pretekoch?
3. Majú sa články 18, 21 a 165 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že [športový] zväz členského štátu neprípustne diskriminuje amatérskych športovcov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu, tým, že ich vylučuje z udeľovania národných titulov, resp. z umiestnenia?“

O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania

- 22 Po prednesení návrhov generálneho advokáta DLV požiadal listom z 20. marca 2019 o opätovné otvorenie ústnej časti konania z toho dôvodu, že tieto návrhy sú založené najmä na článku 49 ZFEÚ, zatiaľ čo položené otázky sa týkajú iba článkov 18, 21 a 165 ZFEÚ a strany nemali možnosť vyjadriť sa k možnému vplyvu článku 49 ZFEÚ na výsledok konania vo veci samej.
- 23 V tejto súvislosti článok 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora umožňuje Súdnemu dvoru kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania.

- 24 V prejednávanej sa Súdny dvor domnieva, že má k dispozícii všetky informácie potrebné na rozhodnutie o predložených otázkach a že prejednávaná vec nemusí byť preskúmaná na základe argumentu založeného na článku 49 ZFEÚ, ktorý medzi stranami nebol prediskutovaný.
- 25 Za týchto podmienok nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

- 26 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 18, 21 a 165 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia predpisom národného športového zväzu, o aké ide vo veci samej, podľa ktorých sa občan Únie, štátny príslušník iného členského štátu, ktorý má už mnoho rokov bydlisko na území členského štátu, v ktorom sídli tento zväz, kde sa amatérsky venuje behu v kategórii seniorov, nemôže zúčastniť na národných majstrovstvách v týchto disciplínach za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu v tom zmysle, že hoci spĺňa všetky požadované podmienky s výnimkou podmienky štátnej príslušnosti, týchto majstrovstiev sa môže zúčastniť len „mimo umiestnenia“ alebo „bez umiestnenia“, bez možnosti postupu do finále a bez možnosti získať titul národného majstra, a že sa mu účasť na týchto majstrovstvách ani nemusí povoliť.
- 27 V tejto súvislosti treba poznamenať, že občan EÚ, akým je pán Biffi, taliansky štátny príslušník, ktorý sa presídlil do Nemecka a býva tam už 15 rokov, využil svoje právo na voľný pohyb v zmysle článku 21 ZFEÚ.
- 28 V súlade s ustálenou judikatúrou má postavenie občana Únie byť základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov, ktoré tým z nich, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, umožňuje, aby sa s nimi bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a bez toho, aby boli dotknuté výnimky výslovne stanovené v tejto súvislosti, z právneho hľadiska zaobchádzalo rovnako (rozsudok z 20. septembra 2001, Grzelczyk, C-184/99, EU:C:2001:458, bod 31).
- 29 Ako Súdny dvor už rozhodol, situácia občana Únie, ktorý využil slobodu pohybu, spadá do pôsobnosti článku 18 ZFEÚ, v ktorom je zakotvená zásada nediskriminácie na základe štátnej príslušnosti (rozsudok z 13. novembra 2018, Raugevicius, C-247/17, EU:C:2018:898, bod 27).
- 30 Tento článok sa má uplatňovať na občana Únie, ktorý má, rovnako ako pán Biffi, bydlisko v inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom, kde má v úmysle zúčastniť sa športových súťaží ako amatér.
- 31 Súdny dvor okrem toho už rozhodol, že právo Únie zaručuje všetkým štátnym príslušníkom členského štátu možnosť presídlenia do iného členského štátu s cieľom vykonávať tam činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba a zdržiavať sa tam po vykonaní tejto činnosti, a že prístup k voľnočasovým aktivitám dostupným v tomto štáte je dôsledkom slobody pohybu (rozsudok zo 7. marca 1996, Komisia/Francúzsko, C-334/94, EU:C:1996:90, bod 21).
- 32 Súdny dvor rovnako rozhodol, že práva priznané občanovi Únie článkom 21 ods. 1 ZFEÚ majú okrem iného za cieľ podporovať postupnú integráciu dotknutého občana Únie do spoločnosti hostiteľského členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2017, Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, bod 56).
- 33 Článok 165 ZFEÚ navyše odráža značný sociálny význam športu v Únii, a to najmä amatérskeho športu, ktorý bol zdôraznený vo vyhlásení č. 29 o športe, ktoré je prílohou záverečného aktu medzivládnej konferencie, ktorá prijala znenie Amsterdamskej zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudky

z 15. decembra 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, bod 106, ako aj z 13. apríla 2000, *Lehtonen a Castors Braine*, C-176/96, EU:C:2000:201, bod 33), a úlohu športu ako faktora integrácie do spoločnosti hostiteľského členského štátu.

- 34 Zo znenia článku 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 165 ZFEÚ vyplýva, že praktikovanie amatérskeho športu, najmä v rámci športového klubu, umožňuje občanovi Únie, ktorý má bydlisko v inom členskom štáte než v tom, ktorého je štátnym príslušníkom, vytvoriť väzby so spoločnosťou v štáte, do ktorého sa presťahoval a kde sa zdržiava, alebo ich upevniť. Toto platí rovnako aj pre účasť na športových súťažiach na všetkých úrovniach.
- 35 Z toho vyplýva, že občan Únie, akým je pán Biffi, sa môže oprávnene odvolávať na články 18 a 21 ZFEÚ v rámci svojej praxe amatérskeho športovca súťažiaceho v spoločnosti hostiteľského členského štátu.
- 36 Vynára sa však otázka, či pravidlá vnútroštátnych športových zväzov podliehajú pravidlám Zmluvy z rovnakých dôvodov ako pravidlá, ktoré prijíma štát.
- 37 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou sa dodržiavanie základných slobôd a zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanovené Zmluvou vzťahujú aj na pravidlá neverejného charakteru, ktorých cieľom je kolektívna regulácia zamestnávania a poskytovania služieb (pozri najmä rozsudky z 12. decembra 1974, *Walrave a Koch* 36/74, EU:C:1974:140, bod 17; z 15. decembra 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, bod 82; z 18. decembra 2007, *Laval un Partneri* C-341/05, EU:C:2007:809, bod 98, ako aj zo 16. marca 2010, *Olympique Lyonnais* C-325/08, EU:C:2010:143, bod 30).
- 38 Súdny dvor teda rozhodol, že odstránenie prekážok voľného pohybu osôb a slobody poskytovať služby medzi členskými štátmi, ktoré bolo základným cieľom Európskeho spoločenstva stanoveným v článku 3 písm. c) Zmluvy o EHS (zrušená Lisabonskou zmluvou), ktorý bol v podstate nahradený článkami 3 až 6 ZFEÚ, by bolo ohrozené, ak by odstránenie bariér štátnej povahy mohlo byť neutralizované prekážkami vyplývajúcimi z výkonu právnej autonómie zväzov alebo orgánov, ktoré nie sú upravené verejným právom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. decembra 1974, *Walrave a Koch*, 36/74, EU:C:1974:140, bod 18).
- 39 Zásada zakotvená v tejto judikatúre Súdneho dvora sa uplatňuje aj vtedy, keď skupina alebo organizácia má určitú právomoc nad jednotlivcami a môže pre nich stanoviť podmienky, ktoré oslabujú výkon základných slobôd zaručených zmluvou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2000, *Ferlini*, C-411/98, EU:C:2000:530, bod 50).
- 40 Z toho vyplýva, že pravidlá národného športového zväzu, ako sú napríklad tie, o ktoré ide vo veci samej, ktorými sa riadi prístup občanov Únie k športovým súťažiam, podliehajú pravidlám zmluvy, najmä článkom 18 a 21 ZFEÚ.
- 41 Treba teda preskúmať, či sú takéto pravidlá v súlade s týmito článkami.
- 42 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že s občanom Únie, akým je pán Biffi, sa zaobchádza inak ako s vlastným štátnym príslušníkom od zmeny atletického poriadku, ktorú zaviedol DLV 17. júna 2016.
- 43 Podľa tohto súdu je aj v prípade, že takýto štátny príslušník iného členského štátu spĺňa podmienky týkajúce sa požadovaného športového výkonu a má právo zúčastniť sa športových pretekov z dôvodu príslušnosti ku klubu pridruženému k národnému zväzu ľahkej atletiky po dobu aspoň jedného roka, možné z dôvodu štátnej príslušnosti zamietnuť jeho účasť na národných amatérskych majstrovstvách v behu na krátke vzdialenosti v kategórii seniorov alebo povoliť len čiastočnú účasť.

- 44 Treba poznamenať, že takýto rozdiel v zaobchádzaní môže viesť k obmedzeniu slobody pohybu tohto občana Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 2018, Raugevicius, C-247/17, EU:C:2018:898, bod 28).
- 45 V tomto prípade z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že amatérsky športovec, akým je pán Biffi, nemá na národné majstrovstvá, ktoré organizuje DLV, v seniorskej kategórii prístup za rovnakých podmienok ako nemeckí štátni príslušníci, hoci tieto majstrovstvá patria medzi najdôležitejšie súťaže na vnútroštátnej úrovni. Pokiaľ je mu povolená účasť na týchto majstrovstvách, môže sa už zúčastňovať len na kvalifikačných kolách bez umiestnenia, a teda bez postupu do finále, alebo v pretekoch na čas, avšak mimo umiestnenia.
- 46 Ako uvádzajú TopFit a pán Biffi vo svojich písomných pripomienkach, predpisy, ako sú tie, o ktoré ide vo veci samej, môžu rovnako viesť aj k tomu, že športovci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, než je Spolková republika Nemecko, budú športovými klubmi, ktorých sú členmi, podporovaní menej než športovci, ktorí sú nemeckými štátnymi príslušníkmi, keďže tieto kluby môžu mať menší záujem investovať do športovca, ktorý nie je oprávnený sa zúčastniť národných majstrovstiev. V takom prípade sa môžu športovci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, akým je napríklad pán Biffi, horšie integrovať do športového klubu, ktorého sú členmi, a v dôsledku toho aj do spoločnosti v členskom štáte, v ktorom majú bydlisko.
- 47 Treba konštatovať, že takéto účinky môžu znížiť atraktivitu vykonávania amatérskeho športu občanmi Únie, a preto predstavujú obmedzenie voľného pohybu týchto občanov Únie v zmysle článku 21 ZFEÚ.
- 48 Obmedzenie slobody pohybu občanov Únie však možno odôvodniť len vtedy, ak je založené na objektívnych kritériách a je primerané legitímnemu cieľu, ktorý príslušné právne predpisy sledujú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 2018, Raugevicius, C-247/17, EU:C:2018:898, bod 31).
- 49 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v oblasti športu Súdny dvor opakovane rozhodol, že ustanovenia právnych predpisov Únie o voľnom pohybe osôb a služieb nebránia pravidlám alebo postupom odôvodneným osobitným charakterom a rámcom určitých športových podujatí, ako sú napríklad zápasy medzi národnými tímami rôznych krajín. Toto obmedzenie pôsobnosti uvedených ustanovení však musí zostať v medziach sledovaného účelu a nie je možné sa naň odvolávať na vylúčenie akejkoľvek športovej činnosti z pôsobnosti zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, body 76 a 127).
- 50 Keďže sa však už na prvý pohľad udelenie titulu národného majstra v určitej športovej disciplíne netýka všetkých súťaží, ktoré sa na národnej úrovni v tejto disciplíne uskutočnia, toto udelenie má obmedzený vplyv na vykonávanie predmetnej športovej disciplíny. Okrem toho sa, rovnako ako bolo rozhodnuté vo veci zloženia národných tímov, zdá legitímne vyhradiť udelenie titulu národného majstra v určitej športovej disciplíne vlastnému štátnemu príslušníkovi, keďže tento prvok štátnej príslušnosti je možné považovať aj za náležitosť titulu národného majstra. Obmedzenia, ktoré z tohto cieľa vyplývajú, by však mali byť v súlade so zásadou proporcionality.
- 51 V tomto prípade DLV vo všeobecnosti predpokladá, že ako športový zväz má autonómiu pri stanovovaní svojich pravidiel a že verejnosť očakáva, že národný majster štátu bude štátnym príslušníkom tohto štátu. Tento zväz okrem iného tvrdí, že existujú dve konkrétne vysvetlenia, ktoré odôvodňujú jeho predpisy. Po prvé určenie národného majstra a druhého a tretieho najlepšieho národného športovca slúži na výber športovcov, ktorí budú zastupovať svoju krajinu v medzinárodných pretekoch, akými sú napríklad majstrovstvá Európy, v danom prípade pod skratkou „GER“, ktorá odkazujú na slovo „Germany“, t. j. Nemecko. Po druhé DLV uvádza, že nie je možné rozlišovať na základe vekových skupín a stanoviť výnimku pre starších ľudí v porovnaní s mladými ľuďmi vo veku do 20 rokov a tými v kategórii špičkových športovcov.

- 52 Predovšetkým, pokiaľ ide o tvrdenie, že športové zväzy môžu slobodne stanoviť svoje pravidlá, treba pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 40 tohto rozsudku, že nezávislosť týchto združení pri prijímaní športových pravidiel ich nemôže oprávňovať na obmedzenie výkonu práv priznaných zmluvou jednotlivcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, bod 81).
- 53 Treba zdôrazniť, že skutočnosť, že pravidlo je čisto športového charakteru, neznamená, že je od počiatku vylúčené z pôsobnosti zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2006, Meca-Medina a Majcen/Komisia, C-519/04 P, EU:C:2006:492, bod 33).
- 54 Z tohto dôvodu argument, že verejnosť očakáva, že národný majster krajiny bude mať štátnu príslušnosť tejto krajiny, neodôvodňuje nijaké obmedzenie účasti cudzích štátnych príslušníkov na národných majstrovstvách.
- 55 Preto treba podrobnejšie preskúmať konkrétne odôvodnenia, na ktoré sa DLV odvoláva.
- 56 Pokiaľ ide o prvé z týchto odôvodnení, a to určenie národného majstra, ktorý bude zastupovať svoju krajinu na medzinárodných pretekoch, z pojednávania pred Súdnym dvorom vyplýva, že samotný DLV nevyberá účastníkov na medzinárodné majstrovstvá v seniorskej kategórii, ale že tí športovci, ktorí sú členmi klubu pridruženému k DLV a ktorí spĺňajú výkonnostné podmienky, sa môžu bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť zúčastniť týchto majstrovstiev a sami sa na ne prihlásiť. Štátny príslušník iného členského štátu, ako je Spolková republika Nemecko, sa teda môže stať majstrom Európy v behu v seniorskej kategórii, keď beží za Nemecko. Podľa údajov uvedených samotným DLV tento zväz vyberá tých najlepších národných športovcov, ktorí sa zúčastnia na medzinárodných pretekoch len v kategórii špičkových športovcov.
- 57 Pokiaľ ide o druhé odôvodnenie, ktoré DLV uviedol, teda potreby prijať rovnaké pravidlá pre všetky vekové skupiny, z predchádzajúceho bodu vyplýva, že nie je podložené vyhláseniami DLV o mechanizme výberu športovcov na medzinárodnej úrovni, z ktorých vyplýva, že sa týkajú len kategórie špičkových športovcov.
- 58 Preto sa ani jedno z dvoch odôvodnení, ktoré predložil DLV, nezakladá na objektívnych okolnostiach.
- 59 Je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či existujú akékoľvek iné odôvodnenia pravidiel o čiastočnom zamedzení prístupu cudzincov na národné majstrovstvá.
- 60 V tejto súvislosti treba ešte pripomenúť, že hoci prislúcha dotknutým subjektom, akými sú organizátori majstrovstiev alebo športové zväzy, aby stanovili vhodné pravidlá na zabezpečenie hladkého priebehu súťaží (rozsudok z 11. apríla 2000, Deliège, C-51/96 a C-191/97, EU:C:2000:199, bod 67), tieto pravidlá nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa (rozsudok z 13. apríla 2000, Lehtonen a Castors Braine, C-176/96, EU:C:2000:201, bod 56).
- 61 Pokiaľ ide o argument, podľa ktorého v individuálnom športe s postupným vylučovaním, v danom prípade v behu na krátke vzdialenosti, ktorý sa v danom prípade beží v ôsmich dráhach, treba uviesť, že prítomnosť jedného alebo viacerých cudzincov vo finálovom behu môže brániť tomu, aby štátny príslušník daného členského štátu zvíťazil na majstrovstvách, a byť prekážkou výberu tých najlepších vlastných štátnych príslušníkov.
- 62 Aj pri takýchto športoch však nesmie nepripustenie cudzích štátnych príslušníkov do finálového kola presahovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa. V tejto súvislosti treba vziať do úvahy skutočnosť, že v členskom štáte, o ktorý ide v tomto prípade, toto vylúčenie pre kategóriu seniorov roky neexistovalo.

- 63 Prislúcha vnútroštátnemu súdu preskúmať, či existujú akékoľvek iné dôvody na vykonanie tohto posúdenia, berúc do úvahy cieľ vyplývajúci zo spoločného výkladu ustanovení článku 21 ods. 1 ZFEÚ a článku 165 ZFEÚ viac sprístupniť súťaže a dôležitosť začlenenia obyvateľov v hostiteľskom členskom štáte, a to najmä dlhodobých obyvateľov, akým je v danom prípade pán Biffi.
- 64 Pokiaľ ide o úplné nepripustenie na národné majstrovstvá, DLV zastáva názor, že v tomto prípade k nemu nedochádza, keďže pán Biffi mal možnosť pokračovať v účasti na týchto majstrovstvách. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však jasne vyplýva, že pánovi Biffimu nebola v roku 2017 povolená účasť na národných majstrovstvách. Navyše podľa spresnení týkajúcich sa normatívnych predpisov, ktoré uviedol DLV vo svojich písomných pripomienkach, keďže účasť cudzích štátnych príslušníkov, ktorí boli členmi klubu pridruženého k DLV, podliehala povoleniu, takéto vylúčenie bolo naďalej možné.
- 65 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na to, aby bol takýto režim predchádzajúceho povolenia odôvodnený s ohľadom na články 18 a 21 ZFEÚ, musí byť v každom prípade založený na objektívnych, nediskriminačných a vopred známych kritériách takým spôsobom, aby ohraničovali vykonávanie voľnej úvahy DLV, aby nebola používaná ľubovoľne (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 20. februára 2001, Analir a i., C-205/99, EU:C:2001:107, bod 38).
- 66 Treba tiež poznamenať, že keďže existuje mechanizmus týkajúci sa účasti športovca, ktorý nie je štátnym príslušníkom na národných majstrovstvách, a to aspoň v kvalifikačných kolách a/alebo mimo umiestnenia, úplné nepripustenie takéhoto športovca na majstrovstvá z dôvodu štátnej príslušnosti sa v každom prípade javí ako neprimerané.
- 67 V dôsledku toho treba na položené otázky odpovedať, že články 18, 21 a 165 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia predpisom národného športového zväzu, o aké ide vo veci samej, podľa ktorých sa občan Únie, štátny príslušník iného členského štátu, ktorý má už mnoho rokov bydlisko na území členského štátu, v ktorom sídli tento zväz, kde sa amatérsky venuje behu v kategórii seniorov, nemôže zúčastniť na národných majstrovstvách v týchto disciplínach za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci daného členského štátu alebo sa ich môže zúčastniť len „mimo umiestnenia“ alebo „bez umiestnenia“, bez možnosti postupu do finále a bez možnosti získať titul národného majstra, pokiaľ tieto predpisy nie sú odôvodnené objektívnymi okolnosťami primeranými legitímne sledovanému cieľu, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 68 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Články 18, 21 a 165 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia predpisom národného športového zväzu, o aké ide vo veci samej, podľa ktorých sa občan Európskej únie, štátny príslušník iného členského štátu, ktorý má už mnoho rokov bydlisko na území členského štátu, v ktorom sídli tento zväz, kde sa amatérsky venuje behu v kategórii seniorov, nemôže zúčastniť na národných majstrovstvách v týchto disciplínach za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci daného členského štátu alebo sa ich môže zúčastniť len „mimo umiestnenia“ alebo „bez umiestnenia“, bez možnosti postupu do finále a bez možnosti získať titul národného majstra, pokiaľ tieto predpisy nie sú odôvodnené objektívnymi okolnosťami primeranými legitímne sledovanému cieľu, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy